

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΙΝΗΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

«Άμεση αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης και πλειστηριασμών από την κατάθεση της Πρότασης Νόμου – Προστασία κατοικίας, περιουσίας και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των πολιτών – Επανεξέταση του αμφισβητούμενου νομοθετικού πλαισίου»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Α. Γενική αρχή

Η παρούσα Πρόταση Νόμου θεσπίζει άμεση, καθολική και αυτοδίκαιη αναστολή όλων των πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης και όλων των πλειστηριασμών από την ημερομηνία κατάθεσής της στη Βουλή των Ελλήνων και μέχρι την ορκωμοσία της νέας Κυβέρνησης που θα προκύψει από τις επόμενες εθνικές εκλογές.

Η επιλογή της ημερομηνίας κατάθεσης και όχι της τυπικής έναρξης της προεκλογικής περιόδου κατά τη διάλυση της Βουλής αποτελεί ουσιώδη και αναγκαία επιλογή προστασίας. Η προστασία δεν μπορεί να αρχίζει όταν η προεκλογική διαδικασία έχει ήδη εισέλθει στο τελευταίο και συντομότερο στάδιό της.

Σκοπός της ρύθμισης είναι να αποτραπούν από σήμερα μη αναστρέψιμες περιουσιακές μεταβολές, πλειστηριασμοί, κατακυρώσεις, μεταβιβάσεις και αποβολές πολιτών από την περιουσία και την κατοικία τους, πριν υπάρξει η δυνατότητα της Πολιτείας και της νέας Βουλής να επανεξετάσουν συνολικά το ισχύον πλαίσιο.

Η αναστολή δεν συνιστά διαγραφή οφειλών ούτε κατάργηση των δικαιωμάτων των πιστωτών.

Συνιστά προσωρινό θεσμικό μορατόριουμ προστασίας, επιβαλλόμενο από την ανάγκη αποτροπής μη αναστρέψιμων

συνεπειών σε ένα νομοθετικό καθεστώς που τελεί υπό ευρύτατη και ουσιώδη αμφισβήτηση.

B. Η θεμελιώδης διαπιστωτική αρχή

Το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο της αναγκαστικής εκτέλεσης και της προστασίας των οφειλετών τελεί υπό ευρύτατη συνταγματική, ευρωπαϊκή, δικαστική, πολιτική και κοινωνική αμφισβήτηση, ιδίως ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της προστασίας που παρέχεται στον πολίτη πριν από την οριστική απώλεια της περιουσίας του.

Η αμφισβήτηση αφορά ιδίως:

- α) την αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας,
- β) την πραγματική δυνατότητα του πολίτη να αμφισβητήσει εγκαίρως την απαίτηση και τη διαδικασία εκτέλεσης,
- γ) την αναλογικότητα μεταξύ οφειλής, περιουσιακής απώλειας και κοινωνικών συνεπειών,
- δ) την προστασία της κατοικίας και της οικογενειακής ζωής,
- ε) την αποτελεσματικότητα των διαθέσιμων ένδικων βοηθημάτων πριν από την οριστική μεταβίβαση ακινήτου,
- στ) τη συμβατότητα επιμέρους διαδικασιών με τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου.

Η Πολιτεία δεν μπορεί να αγνοεί την αμφισβήτηση αυτή και ταυτόχρονα να επιτρέπει τη συνέχιση πράξεων που μπορούν να δημιουργήσουν τετελεσμένα μη αναστρέψιμου χαρακτήρα.

Για τον λόγο αυτό η παρούσα Πρόταση Νόμου καθιερώνει την αρχή:

Πρώτα η αποτελεσματική προστασία του πολίτη και η οριστική κρίση για το νομοθετικό πλαίσιο και μετά η συνέχιση της αναγκαστικής εκτέλεσης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με τον παρόντα νόμο θεσπίζεται ειδικό, προσωρινό και καθολικό καθεστώς αναστολής πράξεων αναγκαστικής

εκτέλεσης και πλειστηριασμών από την ημερομηνία κατάθεσης της παρούσας Πρότασης Νόμου στη Βουλή των Ελλήνων.

Σκοπός του νόμου είναι η προστασία της κατοικίας, της περιουσίας, της οικογενειακής ζωής, της αξιοπρέπειας και της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των πολιτών. Η αναστολή αποσκοπεί ιδίως στην αποτροπή μη αναστρέψιμων περιουσιακών συνεπειών πριν από την ολοκλήρωση της αναγκαίας θεσμικής και νομοθετικής επανεξέτασης του ισχύοντος πλαισίου.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις εφαρμόζονται σε κάθε φυσικό πρόσωπο, ανεξαρτήτως επαγγελματικής ή οικονομικής ιδιότητας. Η προστασία καταλαμβάνει κάθε οφειλή και κάθε μορφή αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητής ή ακίνητης περιουσίας, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος. Η εφαρμογή του νόμου δεν εξαρτάται από το ύψος της οφειλής, την αξία της περιουσίας ή την ιδιότητα του πιστωτή.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος:

α) «Προεκλογική περίοδος» νοείται, για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, το χρονικό διάστημα που αρχίζει από την ημερομηνία κατάθεσης της παρούσας Πρότασης Νόμου στη Βουλή των Ελλήνων και εκτείνεται μέχρι την ορκωμοσία της νέας Κυβέρνησης που θα προκύψει από τις επόμενες εθνικές εκλογές.

Η ειδική αυτή νομοθετική έννοια θεσπίζεται αυτοτελώς για τους σκοπούς του παρόντος και δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη με την τυπική συνταγματική ή εκλογική έννοια της προεκλογικής περιόδου.

β) «Πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης» είναι κάθε πράξη που αποσκοπεί άμεσα ή έμμεσα στην αναγκαστική ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης μέσω διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

- γ) «Πλειστηριασμός» είναι κάθε ηλεκτρονικός ή άλλος πλειστηριασμός κινητού ή ακίνητου περιουσιακού στοιχείου.
- δ) «Πιστωτής» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που διαθέτει εκτελεστό τίτλο ή άλλο νόμιμο εκτελεστό έρεισμα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ

Άρθρο 4

Το ισχύον καθεστώς υπό αμφισβήτηση

Η Πολιτεία αναγνωρίζει ότι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο αναγκαστικής εκτέλεσης και προστασίας των οφειλετών τελεί υπό ευρύτατη και ουσιώδη συνταγματική, ευρωπαϊκή, δικαστική, κοινωνική και πολιτική αμφισβήτηση ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η αμφισβήτηση αφορά ιδίως την αποτελεσματική δικαστική προστασία, την αρχή της αναλογικότητας, την προστασία της ιδιοκτησίας, την προστασία της κατοικίας και την πραγματική δυνατότητα του πολίτη να αμφισβητήσει εγκαίρως την απαίτηση και τη διαδικασία εκτέλεσης.

Η διαπίστωση αυτή δεν προδικάζει την κρίση των αρμόδιων δικαστηρίων επί της νομιμότητας συγκεκριμένης πράξης.

Άρθρο 5

Αρχή αποτροπής μη αναστρέψιμων συνεπειών

Όταν υφίσταται σοβαρή αμφισβήτηση ως προς τη νομιμότητα, τη συνταγματικότητα ή τη συμβατότητα του νομοθετικού, συμβατικού ή εκτελεστικού ερείσματος μιας διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει ότι η εκτέλεση δεν θα καταστήσει πρακτικά ανεπανόρθωτη την προστασία που ενδέχεται να δικαιούται ο πολίτης.

Η αρχή αυτή εφαρμόζεται ιδίως όταν η εκτέλεση αφορά κατοικία ή ακίνητο και η ολοκλήρωσή της δύναται να καταστήσει την αποκατάσταση του δικαιώματος εξαιρετικά δυσχερή ή πρακτικά αδύνατη.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΑΜΕΣΗ ΚΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ

Άρθρο 6

Αυτοδίκαιη αναστολή από την κατάθεση

Από την ημερομηνία κατάθεσης της παρούσας Πρότασης Νόμου στη Βουλή των Ελλήνων και μέχρι την ορκωμοσία της νέας Κυβέρνησης αναστέλλεται αυτοδικαίως κάθε πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητής ή ακίνητης περιουσίας. Η αναστολή επέρχεται αυτοδικαίως χωρίς να απαιτείται αίτηση του οφειλέτη ή έκδοση δικαστικής απόφασης. Η αναστολή καταλαμβάνει και κάθε διαδικασία που έχει ήδη αρχίσει κατά την ημερομηνία κατάθεσης και δεν έχει ολοκληρωθεί.

Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής δεν επιτρέπεται η ολοκλήρωση πράξης που οδηγεί άμεσα ή έμμεσα σε αναγκαστική μεταβίβαση περιουσίας.

Άρθρο 7

Αναστολή όλων των πλειστηριασμών

Από την ημερομηνία κατάθεσης της παρούσας Πρότασης Νόμου αναστέλλεται κάθε πλειστηριασμός κινητού ή ακίνητου περιουσιακού στοιχείου.

Πλειστηριασμοί που έχουν ήδη προγραμματισθεί μετατίθενται αυτοδικαίως μετά τη λήξη της αναστολής. Η αναστολή καταλαμβάνει και πλειστηριασμούς που έχουν ήδη αναρτηθεί ή δημοσιευθεί, εφόσον δεν έχουν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία κατάθεσης.

Άρθρο 8

Απαγόρευση νέων πράξεων

Κατά τη διάρκεια της αναστολής απαγορεύεται:

- α) η επίσπευση νέου πλειστηριασμού,
- β) η επιβολή νέας κατάσχεσης με σκοπό την ολοκλήρωση αναγκαστικής εκτέλεσης,
- γ) η σύνταξη ή ολοκλήρωση πράξης κατακύρωσης,
- δ) η ολοκλήρωση μεταβίβασης που αποτελεί συνέπεια αναγκαστικού πλειστηριασμού,
- ε) η αποβολή οφειλέτη από ακίνητο που αποτέλεσε αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης,

στ) κάθε άλλη πράξη που έχει ως αποτέλεσμα την ολοκλήρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης.

Άρθρο 9

Προστασία κύριας κατοικίας

Η αναστολή εφαρμόζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα σε κάθε πράξη που αφορά κύρια κατοικία φυσικού προσώπου. Δεν επιτρέπεται κατά τη διάρκεια της αναστολής η αποβολή οικογένειας από την κύρια κατοικία της λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης.

Η προστασία δεν εξαρτάται από την αντικειμενική ή εμπορική αξία της κατοικίας.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ, FUNDS ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Άρθρο 10

Τραπεζικές απαιτήσεις

Η αναστολή εφαρμόζεται σε κάθε απαίτηση πιστωτικού ιδρύματος που προέρχεται από σύμβαση πίστωσης ή δανείου.

Άρθρο 11

Μεταβιβασθείσες και τιτλοποιημένες απαιτήσεις

Η αναστολή εφαρμόζεται ανεξαρτήτως του εάν η απαίτηση έχει μεταβιβασθεί, τιτλοποιηθεί ή ανατεθεί προς διαχείριση σε τρίτο πρόσωπο.

Άρθρο 12

Funds και εταιρείες διαχείρισης

Η αναστολή εφαρμόζεται πλήρως σε απαιτήσεις που διαχειρίζονται εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων ή έχουν αποκτηθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού, επενδυτικά κεφάλαια ή άλλα νομικά πρόσωπα.

Άρθρο 13

Απαγόρευση καταστρατήγησης

Καμία συμβατική, εταιρική ή διαδικαστική μεταβολή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταστρατήγηση της αναστολής του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 14

Διατήρηση δικαιωμάτων

Η αναστολή δεν συνεπάγεται παραίτηση του οφειλέτη από κανένα δικαίωμα, ένδικο βοήθημα, ένσταση ή αξίωση κατά του πιστωτή, της απαίτησης, της σύμβασης ή της διαδικασίας εκτέλεσης.

Άρθρο 15

Προστασία από την πάροδο του χρόνου

Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής δεν αποδυναμώνονται λόγω παρόδου του χρόνου τα δικαιώματα του οφειλέτη που συνδέονται άμεσα με την ανασταλείσα πράξη.

Άρθρο 16

Δικαστικός έλεγχος

Η αναστολή δεν περιορίζει τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων να εξετάζουν τη νομιμότητα, εγκυρότητα και ουσιαστική βάση κάθε απαίτησης και κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης.

Άρθρο 17

Αποτελεσματική δικαστική προστασία

Κάθε διάταξη εφαρμόζεται σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 25 του Συντάγματος και, όπου εφαρμόζεται το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

Άρθρο 18

Πράξεις κατά παράβαση της αναστολής

Πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης ή πλειστηριασμού που επιχειρείται κατά παράβαση της αυτοδίκαιης αναστολής του παρόντος δεν παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι του προστατευόμενου προσώπου, με την επιφύλαξη της δικαστικής κρίσης ως προς την έκταση και τις συνέπειες της παράβασης.

Άρθρο 19

Δικαστική αποκατάσταση

Κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο την ακύρωση ή την αποκατάσταση των συνεπειών πράξης που επιχειρήθηκε κατά παράβαση του παρόντος.

Άρθρο 20

Απαγόρευση μεταβίβασης

Κατά τη διάρκεια της αναστολής δεν επιτρέπεται η καταχώριση ή ολοκλήρωση μεταβίβασης που αποτελεί άμεση συνέπεια πλειστηριασμού ο οποίος υπάγεται στην αναστολή.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Άρθρο 21

Υποχρέωση της νέας Κυβέρνησης

Εντός εξήντα ημερών από την ορκωμοσία της νέας Κυβέρνησης κατατίθεται στη Βουλή ολοκληρωμένη νομοθετική πρόταση για τη συνολική αναμόρφωση του πλαισίου προστασίας της κατοικίας και της περιουσίας των πολιτών.

Άρθρο 22

Αντικείμενο της επανεξέτασης

Η επανεξέταση περιλαμβάνει ιδίως:

- α) τη νομιμότητα και διαφάνεια των απαιτήσεων,
- β) τη μεταβίβαση και τιτλοποίηση δανειακών απαιτήσεων,
- γ) τη δυνατότητα του οφειλέτη να ρυθμίσει την οφειλή με βάση την πραγματική οικονομική του δυνατότητα,
- δ) την προστασία της κύριας κατοικίας,
- ε) την αναλογικότητα μεταξύ οφειλής και απώλειας περιουσίας,

στ) την αποτελεσματικότητα του εξωδικαστικού μηχανισμού,
ζ) την αποτελεσματική δικαστική προστασία πριν από κάθε μη αναστρέψιμη περιουσιακή μεταβολή.

Άρθρο 23

Πραγματική οικονομική δυνατότητα

Κατά την επανεξέταση του πλαισίου λαμβάνεται ως βασική αρχή ότι η ρύθμιση της οφειλής πρέπει να ανταποκρίνεται στην πραγματική και αποδεδειγμένη οικονομική δυνατότητα του οφειλέτη και να μην οδηγεί σε αδυναμία αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Άρθρο 24

Αναλογικότητα αξίας περιουσίας και απαίτησης

Η νέα νομοθετική ρύθμιση εξετάζει ειδικά την αναλογικότητα μεταξύ της αξίας του εκπλειστηριαζόμενου περιουσιακού στοιχείου, του ύψους της απαίτησης και του πραγματικού οικονομικού οφέλους του πιστωτή.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ – ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 25

Διάρκεια της αναστολής

Η αναστολή ισχύει από την ημερομηνία κατάθεσης της παρούσας Πρότασης Νόμου στη Βουλή των Ελλήνων μέχρι την ορκωμοσία της νέας Κυβέρνησης.

Άρθρο 26

Εκλογική διαδικασία

Σε περίπτωση επανάληψης της εκλογικής διαδικασίας πριν από την ορκωμοσία Κυβέρνησης, η αναστολή συνεχίζεται αυτοδικαίως μέχρι την ορκωμοσία της Κυβέρνησης που θα προκύψει από την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας.

Άρθρο 27

Εκκρεμείς διαδικασίες

Οι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης που βρίσκονται σε οποιοδήποτε στάδιο κατά την ημερομηνία κατάθεσης της

παρούσας Πρότασης Νόμου υπάγονται αυτοδικαίως στην αναστολή.

Άρθρο 28

Μη θίξη της απαίτησης

Η αναστολή δεν συνιστά εξόφληση, διαγραφή ή παραίτηση από την απαίτηση.

Δεν εμποδίζει τον πιστωτή να προβαίνει σε εξώδικη επικοινωνία, διαπραγμάτευση ή πρόταση ρύθμισης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζεται η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης.

Άρθρο 29

Ερμηνευτική διάταξη

Κάθε διάταξη που αντίκειται στην αποτελεσματική εφαρμογή της αναστολής του παρόντος ερμηνεύεται κατά τρόπο που διασφαλίζει τον σκοπό της προσωρινής προστασίας και την αποτροπή μη αναστρέψιμων περιουσιακών συνεπειών.

Άρθρο 30

Έναρξη ισχύος

Ο παρών νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΤΕΛΙΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΗΣ ΑΡΧΗ

Η παρούσα Πρόταση Νόμου δεν βασίζεται στην παραδοχή ότι κάθε επιμέρους πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης έχει ήδη κριθεί δικαστικά παράνομη.

Βασίζεται σε κάτι θεσμικά ισχυρότερο:

Ότι ένα νομοθετικό καθεστώς το οποίο τελεί υπό ευρύτατη και ουσιώδη συνταγματική, ευρωπαϊκή, δικαστική, πολιτική και κοινωνική αμφισβήτηση και το οποίο, στην πράξη, μπορεί να οδηγήσει στην οριστική απώλεια κατοικίας και περιουσίας πριν υπάρξει αποτελεσματικός δικαστικός έλεγχος, δεν μπορεί να συνεχίζει να παράγει μη αναστρέψιμα αποτελέσματα σαν να μην υφίσταται καμία αμφισβήτηση.

Για τον λόγο αυτό η Πολιτεία οφείλει να αναστείλει άμεσα τις πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης και τους πλειστηριασμούς.

Από την κατάθεση της παρούσας Πρότασης Νόμου.

Όχι όταν θα έχει πλέον διαλυθεί η Βουλή.

Όχι όταν θα έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος.
Όχι όταν η περιουσία θα έχει ήδη μεταβιβαστεί και η
αποκατάσταση θα είναι πρακτικά αδύνατη.
Η προστασία πρέπει να αρχίσει τώρα.
Γιατί η δικαιοσύνη που έρχεται αφού χαθεί το σπίτι δεν είναι
αποτελεσματική δικαιοσύνη.
Και η Πολιτεία δεν μπορεί να ζητά από τον πολίτη να
περιμένει τη δικαστική κρίση, ενώ ταυτόχρονα του αφαιρεί
την περιουσία πριν αυτή η κρίση καταστεί αποτελεσματική.

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΩΡΑ.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΡΑ.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχάλης Σταυρόπουλος

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΙΝΗΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ